¶ Jurauit dñs) Tercia ps vbi agit de humanitate xp̄i:et
pᷓimo agit de eius ſacerdotio:vñ dicit (iurauit dñs) pſ.i.
firmiter ſtatuit ⁊ ꝓmiſit:h̄ qđ ſequit̃ (tu es ſacerdos ⁊c̃)
Heb.vij. Jlli q̇dē ſine iureiurādo ſacerdotes facti ſūt:h̄
aūt cum iureiurādo. Jn tribus locis legit̃ dñs iuraſſe.ſcʒ
hic filio: ⁊ infra dauid. Jurauit dñs dauid veritatē ⁊ ab-
rahe Geñ.xxij. Per me metipm̄ iuraui ⁊c̃. (⁊ nō peni.eū)
.i.nō retractabit.pnia eñ nō cadit in deū.j.Regū.xv. Ne
qꝫ eñ hō eſt vt agat pniam. Sed videt̃ ꝯtrarium ibidem
penitet me qꝛ ꝯſtituerim ſaul regem ⁊ in eodē in fine. Lu-
gebat ſamuel ſaul qm̄ dñm penitebat qꝛ ꝯſti.re.ſa.ſup iſrl̃
Solutio loquit̃ humano more:⁊ qđ fuit illud iuſiurādū
ſubdit (tu es ſacer.) o xp̄e (in eternum) nō ad tp̄s ſicut ſa
cerdotiū aarō ad tp̄s fuit.vñ heb.ix. Juſticijs carnis vſqꝫ
ad tp̄s correctōis impoſitis. Sed ꝯtrariū videt̃ Eccli.xlv
Statuit ei teſtm̄ eternū. Solutō eternū fuit nō duratōe ſ
figuratōe.ſacerdos dico (ſm or.mel.) qui obtulit abrahe
panem ⁊ vinū Geñ.xiiij. Jn figura ſacerdotij xp̄i q̄ panē
⁊ vinū in corpus ⁊ ſanguinē ſuū ꝯſecrauit Matth.xxvj.
Melchiſedech etiā videt̃ fuiſſe gentilis:⁊ ꝑ h̄ ſignat̃ trāſ
latio ſacerdotij de iudeis ad gentes:deinde cōuertit ſe ad
deum patrem dicēs.

I
Jn tribus locis legit̃ dñs iuraſſe.

Qualr̄ dr̄ deꝰ penitē

6 ¶ Dominus a dextris tuis:cōfregit in die
ire ſue reges.

¶ Dñs) .i.iſte ſacerdos exiſtēs (a dextris tuis) ſicut ſupra
dixiſti ei. Sede a dextris meis (ꝯfregit) .i.infirmos reddi
dit (reges) .i.illos qui vt regnarēt ⁊ magni viderent̃ no-
men xp̄i delere volebant:de q̄bus ſupra dictum eſt Aſtite
runt reges terre ⁊c̃.hoc aūt fecit (in die ire ſue) occulte cū
offendētes in lapidē humilē ceciderūt:de quo hr̄ Math.
xj. Nam in iudicio qñ veniet maniſeſtus lapis cadēs ſup
eos:qui nūc ſup lapidē cadent ꝯteret eos Job.xxviij. La
pidem caliginis ⁊ vmbrā mortis diuidet torrēs a pplo pe
grinante. Interim vo.

7 ¶ Judicabit in natiōibus implebit ruinas:
conquaſſabit capita in terra multorum.

¶ Judi.in na.) .i.diiudicabit ⁊ diſcutiet minora pctā pplo
rū gentiliū ⁊ q̄ ad eū reuerti voluerint. Nūqd repellet nō
imo (imple.ruinas) .i.illos qui ſe humiliant ⁊ a ſupbia q̄
ꝯtra deū erecti fuerāt cadunt humiliter (implebit) chariſ
matibus ſuis:ſicut paulū:⁊ nunq̇d erūt alique tales rui-
ne:erunt vtiqꝫ:qꝛ cōquaſſabit humiliādo (in terra ca.mul
torū) q̄ ꝯtra deū erigunt̃:⁊ h̄ (in terra) .i.dum ſūt adhuc
ſup terrā in vita iſta. Sed poſſet aliq̇s querere quō poſſʒ
xp̄s h̄ facere:vñ huic q̄ōni rñdens dicit qꝛ h̄ meruit in paſ
ſione ⁊ humilitate.vñ dicit.

8 ¶ De torrente in via bibit:propterea exal-
tabit caput.

¶ Bibit) vel bibet:torrēs eſt qui de guttis pluuiarū colle-
ctus redūdat:currit ⁊ deficit.ꝑ hunc ergo recte xp̄us ⁊ flu
xus humane mortalitatꝭ accipit̃ vbi hoīes naſcunt̃ viuūt
⁊ moriunt̃ ⁊ iterū ſuccedūt ⁊ decedūt nec ꝑmanēt:de hoc
(torrēte) ergo dñs naſcēdo bibit laborādo moriēdo:⁊ h̄
(in via) huiꝰ vite:de qua dr̄ in pſ̄. Exultauit vt gy.ad cur.
viam:⁊ qꝛ h̄ fecit ꝓpterea exal.ca.) eius dando ei ptātem
Phil.ij. Factus eſt obediēs vſqꝫ ad mortē ⁊c̃.ꝓpter qđ ⁊
deus exal.⁊c̃. Moralr̄ (Jurauit dñs) quondam iurauit
dñs ꝓ ſacerdotibus ſ mō ꝓpter eorū maliciā iurat cōtra
eos.ſicut Ezech.xxxiij. Viuo ego dicit dñs pro eo qꝛ facti
ſunt greges mei in rapinā ⁊ oues mee in deuoratione oīm
beſtiarū agri.ecce egoipſe requirā ſup paſtores gregē me
um Mal.ij. Et nunc ad vos o ſacerdotes mandatū h̄ ſi
volueritꝭ audire:⁊ ſi volueritis ponē ſup corvt detis glo-
riam noī meo Job.xij. Ducit ſacerdotes eorū inglorios:
⁊ optimates ſupplantat. Nec mirū qꝛ mō ſunt multi nō
(ſm ordinē mel.) ſ ꝯtra ordinē eius.ipſe eñ fuit rex ſalē
.i.pacis ⁊ iuſticie:ipſi aūt ſunt duces belli ⁊ iniuſticie. Itē
melchiſedech fuit ſine genealogia:iſti vo abūdant in ꝓle
carnali ⁊ edificāt in ſanguinibꝰ.i.eccleſiā in ꝯſanguineis
q̄bus dant ꝓbēdas ⁊ dignitates in eccleſijs ſuis Job.xxj

Moralr̄
K
Contra ſacerdotes ⁊ ꝓlatoſ quō dñs iurat qꝛ nepotulis ⁊ ꝯſanguineis ꝓcurāt bñficia ⁊ dignitates eccleſiaſticas ⁊ nō curant de ouibus

Semen eorū ꝑmanet corā eis ꝓpinquorū turba ⁊ nepotū
in ꝯſpectu eorꝫ Abac.ij. Ve q̄ edi.ſy.in ſan.⁊ po.vr.iniqui
tates Michee.iij. Audite h̄ principes domus iacob ⁊ iu-
dices domus iſrl̃ qui abho..u.⁊ oīa recta ꝑuertitis q̄ edi.
ſyon in ſan.⁊ ie.in iniqui.⁊ bñ dicit oīa recta ꝑuertitis:qꝛ
ipſi pueros ꝓficiūt in dignitatibus ⁊ ſenes ſubijciūt illis.
Eccli.x. Vidi ſeruos in equis ⁊ principes ambulātes q̄ſi
ſeruos ſup terrā:nec tm̄ iurat ꝯtra eos:ſ ⁊ punit eos:vñ
ſequit̃ (dñs a de.tuis ꝯfre.in die ire ſue re.) reges eñ.i.ꝓ
latos eccleſie ꝯfringit dñs a dextris.i.in ꝓſperitate ꝓdijt
eñ ex adipe iniquitas eorꝫ Job.xxx. Ad dexterā oriētis ca
lamitates mee illico ſurrexerūt (in die ire) dies ire eſt pro
ſperitas Job.iij. Pereat dies in qua natus ſum.i.ꝓſperi
tas q̄ recte dr̄ dies ire:ſm qꝛ dicit Greg. Cōtinuus ſucceſ-
ſus tpaliū eterne reprobatōis eſt indiciū.vel paupi ⁊ hūi
li loquit̃ hic dicēs (dñs) eſt a (dextris tuis) vt te adiuuet
ſupra qui aſtitit a dextris paupis ⁊c̃.⁊ alibi. A dextris ē m̄
ne ꝯmouear:ſ nō ſic de diuitibꝰ ⁊ ſblimibꝰ:qꝛ (ꝯfregit) .i.
ꝯfringet (i die ire ſue) .i.i die iudicij (reges) terrenos ⁊ ec
cleſiaſticos ⁊ etiā oēs ſupbos Sap.vj. Judicium duriſſi
mū in his q̄ ꝓſunt fiet.⁊ potētes potēter tormēta patient̃
Eſa.ij. Dies dñi exercituū ſup oēm ſupbum ⁊ excelſuʒ:et
ſup oēm arrogantē ⁊ humiliabit̃ in die illa (iu.in na.) .i.
natiōes cum aſſeſſoribus ſuis.i.cū ſctis de q̄bus Sap.iij.
Judicabūt ſcti natōes ⁊ de bonis (implebit ruinas) ange
lorū qđ alibi orat ꝓpha benigne fac ⁊c̃. (⁊ ꝯquaſ.ca.mlt̃.)
ſcʒ reproborꝫ capita multorꝫ ſunt ꝓlati diuites Amos.v
Ve vobis q̄ opulenti eſtis in ſyon optimates capita pplo
rum Sap.vj. Audite reges ⁊ intelligite:diſcite iudices fi
niū terre ꝓbete aures vos q̄ ꝯtinetis multudines ⁊ place
tis vobis in turbis nationū:qm̄ data eſt vobis ptās a deo
qui interrogabit opa vr̄a ⁊ cogitatōes ſcrutabit̃.qm̄ cum
eſſetis miniſtri regni illius nō recte iudicaſtis.alia lr̄a ha
bet (cōquaſ.ca.in terra.) i.ꝓlatos in opulētia terrena.iiij.
Regū.xxv. Rex iuda excecatus eſt in reblata q̄ interptat̃
multa:h̄ eſt ſaul ⁊ filij eius occiſi ſunt in monte gelboe:q̄
interptat̃ aceruus harenarū (in ter.) nō viuentiū ſ mor-
tuorū Job.x. Antequā vadā ad terrā tene.⁊ op.mor.calig.
ter.mi.⁊c̃.vel ſic (in ter.) .i.ꝓpter terrena q̄ dilexerūt.ſ.di-
uitias ⁊ delicias ⁊ honores terrenos Lu.vj. Ve vobis di
uitibus q̄ hic ha.cōſo.ve. Nec mirū ſi ita cōquaſſabunt̃ ⁊
damnabunt̃ qꝛ hic noluerūt ſtrictā vitā tenere q̄ ducit ad
vitā.de q̄ vita ſubdit qꝛ xp̄s eā tenuit dicens (de tor.in via
bi.) .ſ.xp̄s de paſſione vt dictū eſt:⁊ (ꝓpterea exal.ca.) Ec
cli.xj. Sapia humiliati exaltabit caput illius:⁊ in medio
magnatorꝫ cōſedere illū faciet.vñ illi q̄ nolunt hic bibere
de torrēte tribulatōis nō exaltabūt eorꝫ capita ſ ꝯquaſſa
bunt̃.ſi eñ xp̄m oportuit pati ⁊ ita intrare in gloriā ſuaʒ:
quō q̄ nihil volunt pati intrabūt in alienā Hiere.xlix. Ec-
ce q̄bus nō erat iudiciū vt biberēt calicē bibētes bibent ⁊
tu q̄ſi innocēs relinq̄ris.ꝓpterea cognatis ſuis q̄ volebāt
exaltare caput dicēte matre eorꝫ Math.xx. Dic vt ſedeāt
hi duo filij mei vnus ad dex.⁊ vnus ad ſi.in reg.tuo. Rñ-
dit dñs. Neſcitis q̇d petatis.po.bi.ca.quē ego bi.ſū.q.d.
nō poteſtis exaltari mecum in regno niſi prius bibatis de
ſupplicio.ꝓpterea dicit vnus eorꝫ.ſ. Joh. Apoc.j. Ego io
hannes ꝑticeps in tribulatōe ⁊ regno.

L
Quare dominus humiliabit capita magnatorū ⁊ potentiuʒ in iudicio

¶ Pſalmus CX Ps.cx.

c ¶ Confitebor tibi domine in toto cor-
de meo i ꝯſilio iuſtorꝫ ⁊ ꝯgregatiōe

Jn ꝓcedēti pſ̄.cōmēdauit xp̄m ab vtraqꝫ natu
ra hic cōmēdat eum ab opibus in ꝑſona eccleſie ſiue ppli
xp̄iani loquens hoc aūt nomen laudis angelice.ſ.all'a.⁊ ſi
generale ſit oībus pſ̄.ibi tm̄ ꝓcipue apponit̃ vbi magna ex
ultatōe gaudet̃.ſicut hic ppls xp̄ianus liberatus ꝑ xp̄m
laudat ipm̄. Intētio eſt monere ad laudē dei Modus tri
partitus eſt pſ̄. Primo ppls xp̄ianus dicit ſe confiteri in
ꝯgregatōe iuſtorꝫ. Scđo dicit aduētus xp̄i munere ſatia-
tos fideles a deo vt ppls gentium hereditatē abrahe pro-
miſſam acquirat:ibi (memoriā fe.) Tercio aſſerit eoſdē
redēptos ⁊ nouū teſtm̄ manſurū ibi (redēptionē) Primo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ergo ꝓmittit fidelis pp̄ls ſe laudaturꝫ dicẽs (confitebor)
confeſſiõe laudis ⁊ oñdit q̄s laudãdus ẽ dicẽs (tibi dñe)
qui es laudabilis. j. Timoth. j. Soli deo honor ⁊ gloria ⁊
oñdit quõ q: deuote. vñ addit (in to. cor. m.) Aug⁹ q̃d va
let ſtrepit⁹ labioꝝ vbi cor eſt mutũ Eſa. xxix. Populus h
la. me ho. cor aũt e. lõ. ẽ a me. ſ nõ tm̄ deuota dꝫ eẽ lauda
tio. ſ ⁊ diſcreta. vñ addit (in cõſilio iuſtoꝝ). i. nõ temere ſ
ex diſcretiõe. q̃dã ei voluñt laudare forſitã toto corde. ſ tm̄
nõ (i cõſilio iu.) q̃. ſ. ſingularitates adducũt q̃ teſtõ vel ex
emplo ſanctoꝝ nõ poſſunt ꝯfirmare. dꝫ etiã laudatio eſſe
catholica vñ addit (in ꝯgregatiõe) . ſ. in ecc̃lia fideliũ vbi
ꝯgregant̄ iuſti. poſtea oñdit cauſas laudis. Primo ꝯmen
dãs illum a magnitudine operationis dicens.

3 ❡ Magna opera domini exquiſita in omẽs
voluntates eius.

❡ (Ma. o. do.) . ſ. creatiõis de q̃bus Gen. j. In p̃cipio cre
auit de⁹ ce. ⁊ terrã ⁊ opa recreatiõis ps̄. opatus ẽ ſalutem
i medio terre. Joh. ix. Me oꝫ opari opa ei⁹ q̃ mi. me. Se
cũdo ꝯmẽdat eũ a ꝓfunda ſapiẽtia qua opatus ẽ cũ dicit
(exq̃ſita) ps̄. oia in ſapi. fe. ſ q: min⁹ eẽt ſapiẽtia hẽc ſi ea q̃
ſciret nõ poſſꝫ opari. iõ ꝯmẽdat eũ a plenaria p̃tãte dicẽs
(i oẽs vo. ei⁹). q. oia q̃cunqꝫ voluit ſapiẽter fecit (voluñta
tes) dicit plr̄ ꝓpter diuerſa volita. vel ſic (magna) ſũt iſta
(opa dñi exq̃. i oẽs vo. e.) ſi exq̃ram⁹ voluntatẽ ⁊ intẽtio
nẽ q̃re fecit illa vñ paulus ſic exquirẽs ⁊ nõ potẽs inueni
re ad plenũ exclamauit dicens Romañ. xj. O al. di. ſa. ⁊c̃.
poſtea ſpecificat de aliquib⁹ eius opib⁹ ac ſi quereret̄ ab
eo q̃ ſunt opa illa magna dicẽs.

5 ❡ Confeſſio et magnificentia opus eius: et
iuſticia eius manet in ſeculum ſeculi.

❡ (Cõ.) magnũ eñi opus dei fuit q̄ paulus ⁊ alij ꝑſecuto
res ecc̃lie ꝯuerſi cõfeſſi ſunt fidẽ xp̄i ⁊ magnifice opati ſũt
miracula faciẽtes: ⁊ oia aduerſa ꝓ xp̄o patiẽtes. hec ẽ cõ
feſſio ⁊ magnificẽtia q̃ ſunt opus dei q: xp̄s opatus eſt ea
in ill' vñ dixit aplš Joh. xv. Sine me. ni. po. face. tñ q: ad
iutores ei⁹ fuert. retribuet eis. vñ ſubdit (iuſticia ei⁹) quia
reddet vnicuiqꝫ ſm opa ſua (ma. in ſe. ſe.) . i. ieternũ poſt
q̄ꝫ ei reprobos ꝯdẽnauerit ⁊ iuſtos glorificauerit. de iuſto
iudicio ieternũ hẽbit q̃libet qd̄ accepit. vñ dicit reprobis.
Ite ma. in ig. eter. ⁊ iuſtis venite ꝑcipite re. ſ. illud de q̃ dr̄
Dañ. vij. Regnũ ei⁹ qd̄ nõ corrũpet̄. ⁊ Exo. xv. Dñs reg
bit ineternũ ⁊ vltra. Moralit̄ p̃t legi de ꝯfeſſione petõꝝ vt
Moralit̄ dicat petõr penitẽs ⁊ attritus (cõfitebor) . i. ſil' oia petã cor
A de ⁊ ore fatebor ſpe venie gratie glorie cõſequende. Pro
De ꝯfeſſione uerbio. xxviij. Qui abſcõdit ſcelera ſua nõ dirigetur. q̃ ãt
peccatoꝝ q̃- cõfeſſus fuerit ⁊ reliq̃rit ea miſcdiam cõſequet̄ (tibi) q: lꝫ
lit debet eſſe. petõr cõfiteat̄ ſacerdoti hoc tñ facit deo cui⁹ loco eſt ſacer
dos. vñ qd̄ audit in ꝯfeſſione ſcit nõ vt hõ ſ vt de⁹: ⁊ ſi re
uelat depoſitione dign⁹ ẽ q̃d aũt itelligat ꝑ (tibi) aperit di
cẽs (do.) vt me tuũ ſuũ facias in q̃ notat̄ hũilitas q̃ debꝫ
eẽ in penitẽte. vt ſe nõ filiũ ſ ſuũ reputet. Luce. xv. Nõ ſũ
dign⁹ vocari fili⁹ t. fac me ſicut v. ex mer. t. ps̄. dixi ꝯfitebor
aduer. me iiuſti. m. do. ⁊c̃. ꝯfeſſio aũt dꝫ ꝓcedere ex contri
tione vñ addit (i to. cor. m. q. d. nõ ore tm̄ ſ corde contrito
4 Job. x. loquar in ama. a. mee dicã ⁊c̃. Job. vij. nõ parcam
ori meo in tribulatiõe ſpũs mei. dꝫ etiã eẽ ſecreta ⁊ diſcre
ta cõfeſſio. vñ dicit (i cõſi.) nõ i foro nec cuilibet ꝯfitendũ
ẽ. Eccleſiaſti. xj. Nõ oẽm hoiem iducas i domũ tuã q: mlt̄
te ſunt inſidie doloſi ſ eligẽdus ẽ bon⁹ cõfeſſor: vñ dic̃ (in
cõſilio) nõ q̃rũcunqꝫ ſ (iuſtoꝝ) q̃ nõ trahunt̄ amore car
nis ad dandũ cõſiliũ ſm voluñtatẽ petẽtis ſ ſm veritatem
Ecc̃i. vj. Multi pacifici ſint tibi. ꝯſiliarius aũt vn⁹ de mil
le ⁊ licet ſecreta debeat eẽ. nõ tñ faciẽda ẽ in loco ſuſpecto
ſ (i cõgregatiõe) . i. i ecc̃lia corã oculis oim ps̄. Cõfitebor
tibi in ecc̃lia magna. cõfeſſio aũt nõ ſufficit ſine ſatiſfactio
ne vñ hñ ſubdit. de ope ſatiſfactiõis (mag o. do.) . i. opa q̃
fiunt domino vt ei ſatiſfaciat debent eſſe magna ſicut pec
cata fuerunt magna. vnde Romanorũ. vj. Sicut exhibu
iſtis mẽbra veſtra ſeruire immundicie ⁊ iniquitati ad ini
quita. ita nũc exhibete m. v. ſui. iuſticie in ſcti. hoc ẽ qd̄ di
cit. Joh. Matthei. iij. Facite dig. fru. p̄nie. nec hoc dꝫ ſuf

ficere de penitẽti. q: vltra dꝫ addere q̃cquid p̃t qd̄ ſcit deo
placere. vñ addit (exq̃. in o. vo. ei⁹) debem⁹ ei exq̃rere oẽꝫ
dñi voluntatẽ vt eã faciam⁹ ſicut paul⁹ q̃ dixit Act. ix. do
mine q̃d me vis facere. ps̄. doce me fa. vo. t. ad Roma. xj.
Probetis q̃ ſit voluñtas dei bona ⁊ bñpla. ⁊ ꝑfe. ne aũt de
cõfeſſione ⁊ ſatiſfactiõe ſupbiat hõ dꝫ recognoſcẽ qd̄ totũ
ẽ a deo. vñ ſequit̄ (cõfeſ. ⁊ mag. op⁹ ei⁹) ſiue ei ꝯfiteamur
ſiue magna faciam⁹ totũ ab ipo ẽ. Eccleſ. ix. vidi ſub ſole
nec velociũ eẽ curſum nec fortiũ bellũ. ad Roma. ix. nõ vo
lẽtis neqꝫ currẽtis ſ dei miſerẽtis. ad Phyl. ij. Ipe opat̄ i
nobis velle ⁊ ꝑficere. Eſaie. xxvj. Oia opa. n. o. es in no.
do. de illis aũt opib⁹ q̃ ita ei aſcribim⁹ habebim⁹ mercedẽ
eternã. ſ illa de q̃bus ſupbim⁹ amittim⁹ vñ ſubdit (iuſti
cia ei⁹) . i. opa bona q̃ ei attribuũt̄ (manet in ſe. ſecu.) . i. in
eternũ q̄ꝫtũ ad p̃miũ vl' fructũ Eccl'i. xliiij. Quoꝝ pietates
nõ defuerũt cũ ſemine eoꝝ ꝑſeuerauit bona hẽditas. opa
aũt eoꝝ q̃ de eis gloriant̄ nõ ꝑmanẽt ſ ꝑeunt vñ Math.
v. Receperũt merce. ſ. Job. viij. Cũ adhuc ſit ſcirp⁹ in flo
re nec carpat̄ manu añ oẽs herbas areſcit ſic vie omniuꝫ
qui obliuiſcunt̄ deum ⁊ ſpes ypocrite peribit.

❡ Memoriam fecit mirabilium ſuorum mi 4
ſericors et miſerator dominus: eſcam de
dit timentibus ſe.

❡ Secũda ps vbi dicit aduẽtus xp̄i munere ſaciatos fide
les qd̄ ꝓmiſſũ erat i veteri lege vñ dicit (memoriã fe. mira
bi. ſ.) . i. eoꝝ q̃ ſcp̄ta ſunt i vet. teſtõ q̃ ꝓus fecerat in figura B
memoriã fecit noua rei cõpletiõe. res ei ꝯpleta docuit q̃d De ſacramẽ
p̄cedẽtia mirabilia deſignarent. vñ Joh. xij. qñ glificat⁹ ẽ to eucharistie
ieſus tũc recordati ſũt q̄m hec ſcp̄ta erant de eo. j. Cor. x.
Oia ꝯtingebãt i figura illis. Oſe. in manib⁹ ꝓphãꝝ aſſiila
tus ſum. ſic ḡ fecit (miſericors) natura (⁊ miſerator) i ef
fectu dñs xp̄s ⁊ oñdit vnã de illis mirabilib⁹ quorũ fecit
memoriã (eſcã dedit) . ſ. antiq̃s mãna ⁊ modernis corp⁹
⁊ ſanguinẽ ſuũ. Joh. vj. Caro mea vere ẽ cibus ⁊ ſan. m.
vere ẽ po. (timẽtib⁹ ſe.) taliũ eñi ẽ h eſca. ij. Cor. xj. Qui
cũqꝫ mã. pa. vel bi. ca. dñi indig. reus erit cor. ⁊ ſan. dñi. ꝓ
bet aũt ⁊c̃. Job. iij. Anteq̄ꝫ comedã ſuſpiro. Exo. xij. Ede
tis carnes aſſas igni cum lactucis agreſtibus. i. eucharisti
am cum amaritudine. hoc autem dicit propheta euꝫ eſſe
facturum ⁊ ꝓbat dicens.

❡ Memor erit in ſeculum teſtamenti ſui vir 5
tutem operꝫ ſuoꝝ annũciabit populo ſuo

❡ (Memor erit) ⁊c̃. q. d. illa faciet q: ꝓmiſit in veteri te. et
ꝓmiſſum ſuũ nõ obliuiſcet̄ reddẽ hoc ẽ qd̄ dicit (memor
erit in ſe.) . i. ſp. (teſtamẽ. ſui) . i. ꝓmiſſi in vete. te. vel h qd̄
dicit (in ſecu.) iũgat̄ cũ hoc qd̄ dicit (teſtamẽti) qd̄ ſcꝫ du
rabit (in ſeculũ) . i. ineternũ q: ſicut dr̄ Mat. v. Jota vnũ
aut vnus apex nõ p̃te. a le. ⁊ Math. xxiiij. Celũ ⁊ t̃ra trã.
v. aũt m. nõ t. (memor) inquã (erit) vt q̃ ibi ꝓmittunt̄ ⁊ fi
gurãt̄ impleat. hoc ẽ qd̄ ſubdit (v̄tu. opm ſ.) . i. id qd̄ per
opa q̃ antiq̃tus fecit figurabat̄ (annũciabit) ꝑ ſe ⁊ ꝑ apo
ſtolos (pp̄lo ſuo) xp̄iano vñ de ipo dr̄. Luce. vl. incipiẽs a
moyſe ⁊ oib⁹ ꝓphetis iterp̃tabat̄ il. m. o. ſcp. q̃ de ipo e. vl'
ſic (v̄tu. o. ſ.) . i. v̄tuoſa opa ⁊ miracula q̃ fecit. Math. xj.
Ceci vidẽt clau. am. le. mun. ⁊c̃. hic (annũciabit pp̄lo ſ.)
xp̄iano ad quid.

❡ Ut det illis hereditatem gentium opera 6
manuum eius veritas et iudicium.

❡ (Det illis he. gen.) . ſ. fidem vel regnũ celoꝝ qd̄ iudeis re
probatis datũ ẽ gentib⁹ in hereditatẽ ſm illud Matthei.
xxj. Auferet̄ a vobis reg. dei ⁊ dabit̄ gen. ⁊c̃. vel ſic (virtu
tem ope. ſuoꝝ) ſm q̄ dupliciter expoſitũ ẽ (annuncia. po
pu. ſuo) . i. diſcipulis ſuis q̃s de iudeis elegit ⁊ hoc faciet
(vt det il. here. gen. i. gentes quaſi hereditatem colendas
vomere p̄dicationis. ⁊ licet illis det hereditatẽ tamẽ mul
ta pati eos oportebit. ſicut ⁊ ipe paſſus eſt. vñ ſubdit (ope
ra ma. e.) ſunt (veritas ⁊ iudiciũ) . i. opibus ſuis oſtendit
q̄ iterꝫ erat iudiciũ quo p̄dixerat diſcipulos paſſuros ad
exemplũ ⁊ imitationẽ magiſtri. Mat. x. ⁊ Joh. xv. Nõ ẽ
ſuus maior dño ſuo ſi me ꝑſecuti ſũt ⁊ vos ꝑſe. vel (ſic

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

opera ma.e.).ſ.opa redẽptionis ſunt (veritas) nõ figmẽ-
ta vt dicunt heretici dicẽtes φ nõ vere paſſus ẽ xp̃s: Ecõ-
trario autẽ opa antixp̃i erũt falſitas q: veniet in ſignis et
pdigijs mẽdacibus vt dr̃.ij. Theſ.ij. Nec ſolũ opa eius
ſunt veritas in redemptiõe.ſ; τ iudiciũ in retributiõe. veri
tas eñ reſpicit pmũ xp̃i aduentũ (iudiciũ) vero ſecundũ
et q: ita iudicabit bonũ ẽ facere hic qd ibi retributione bo
na dignum habeať. τ quid ſit illud oſtendit.ſ. mãdata dei
vnde dicit.

7 ¶ Fidelia omnia mandata eius confirma-
ta in ſeculũ ſeculi: facta in veritate et eq̃tate
¶ Fidelia oĩa mã. ei⁹) q.d. bonũ ẽ facẽ mãdata ei⁹ q: fide-
lia ſunt: reddũt eñ qd pmittũt.ſ. pmiũ eternũ. Mathei.
xix. Si vis ad vi. igredi ſua mã. p̃s. teſti. dñi fidele: nõ ſolũ
fidelia: ſ; τ (ↄfirmata) vt durẽt (in ſe.ſe.) .i. ineter. Hebre.
ix. teſtamẽtũ i morte teſtatoris cõfirmatũ ẽ nec mirũ ſi ſũt
fidelia: q: ſunt (facta in veritate) .ſ. ab eo q̃ nõ mentiť. Ti
tũ.j. Merito etiã cõfirmata ſunt q: facta ſunt nõ tm̃ in ve
ritate ſ; (τ equitate) q̃ eñ equa ſunt τ iuſta cõfirmãda ſũt
p̃s. Oia mã. tua eq̃tas. Moraliter (memoriam fecit τc̃.)
Moralit̃. moralitas a ſm litterã. ſunt eñ multi q̃ dimittunt facere
penitentiã reſtituere vſuras. intrare pauperẽ religionem:
eo φ timent mori fame: τ ↄtra tales dicit φ ſicut domin⁹
quondã pauit populũ ſuũ manna in deſerto. xl. annis ad
huc paſcit eos q̃ eũ timent τ hoc ẽ (memoriã fe. mi.ſ.) an
tiquorũ (miſericors) .i. miſerias releuãs (τ miſerator) id ẽ
ſepe iterãs miſcdias. dñs qui ſuos ſuos hʒ paſcere. quis
eñ ẽ (dñs) qui ſeruos ſuos nõ paſcit. Mathe. vj. Nolite
ſolliciti ẽẽ aĩe veſtre q̃d mã. aut corpi veſtro q̃d induami
ni: reſpicite vola. celi q̃ neq; ſerunt neq; metũt neq; cog. i
hor. ſ; pater v. ce. paſ. ea. nõne vos p. e. illis quõ fecit mẽo-
riã ſic (eſcã dedit timẽ. ſe) vñ ſupra timete do. oẽs ſ. e. qm̃
nõ ẽ ino. t. e. τ illis nõ põt deeſſe q: pmiſit vñ ſubdit (me-
mor erit in ſe.) .i. ſp (teſtamẽti ſui) noui. vñ dixit. Math.
vj. Nolite ſolliciti ẽẽ dicẽtes q̃d man. τc̃. τ poſt pauca pri
mũ que. reg. dei τ iuſticiã e. τ hec. o. adi. v. ↄ Pe. v. Oẽm
ſollicitudinẽ ve. pijci. in eũ qm̃ ipi cura ẽ de vo. Notãdũ
etiã ẽ φ iſte vſus (memo. fe.) τc̃. dr̃ poſt cenã vel p⁹ pran
diũ cũ ieiunať. q. d. hec cena vl̃ refectio carnalis facit i no
bis memoriã illius cene magne τ refectionis celeſtis quã
parauit nobis de⁹ de qua Eſaie. xxv. faciet dñs exercituũ
in mõte hoc cõuiuiũ pinguiũ ↄuiuiũ vindemie pinguium
medullatorũ τ vindemie defecate: τ ſi hoc delectat multo
magis illa. Luce. xiiij. Beat⁹ q̃ mãdu. pa. terre ce. τ hñ di-
cit (mirabiliũ) q: ibi ſunt mirabilia fercula. Eſaie. lx. Tũc
videbis τ af. τ mirabiť τ dilatabiť cor t. Reuertamur aũt
ad pceſſum pmũ pſequẽtes ſequiť (vtu. o. ſ. an po. ſ.) q.
d. multi ſunt de ſynagoga ſathane qui nõ volunt credere
φ dñs paſcat ſuos ſed dñs hoc oſtẽdit pplo ſuo τ facto p
bat (vtu. o. ſ.) .ſ. φ oia põt. Luce. xxij. Quãdo miſi vos ſi-
ne baculo τ ſine pera nunq̃d aliq̃d defuit vobis. Math.
vj. Reſpicite vola. ce. q̃ nõ ſe. τc̃. τ hoc facit dñs (po. ſuo)
nõ vt in tpalib⁹ bñficijs cõſtituat retributionẽ eorũ ſed vt
magis eos alliciat trahat ad amorẽ eternorũ. vnde ſubdit
(vt det illis here. gentiũ) id ẽ q: celũ qd ẽ hẽditas gentiũ.
id ẽ pctõrũ in filios adoptatorũ Romañ. viij. Si autẽ filij
τ heredes. p̃s. elegit nobis hereditatẽ .ſ. hec aũt hereditas
nõ dať gentib⁹ in gentilitate manẽtibus .i. in pctõ. vñ ad-
dit exemplũ dñi ad benefaciendũ dicẽs (opa ma. e. veri. τ
iu.) q. d. ſi vultis habere hereditatẽ aſſimilamini pr̃i et fa
cite (veritatẽ) id ẽ bonã vitã tenete (τ iudiciũ) vt ſcʒ ope-
ra vr̃a iudicetis τ examinetis. Job. ix. Verebar oia opera
mea. j. Cor. xj. ſi noſmetipõs dijudicarem⁹ nõ vtiq; iudi.
Item hic notanť tria in quib⁹ ↄſiſtit vera penitẽtia (opa
ma.) ecce ſatiſfactio (veritas) in ore. ecce confeſſio (iudici
um) in corde ecce coutritio q̃ iudicat τ punit. nec dubita-
re debet aliquis facere penitentiã ſicut dñs pcipit q: bene
remunerabunť illi qui faciũt eam. vnde dicit (fide. o. mã.
e.) ſiue de penitẽtia ſiue de quocũq; alio faciendo quare
(fidelia) q: reddunt qd debent τ cuſtodiũt cuſtodiẽtes ſe
Prouerbi. iiij. fili ſerue mandata mea τ viues poſſide ſa-
pientiã ne dimittas eã τ cuſ. te. ij. Thy. ij. Fidelis ſermo.
nam ſi cõmortui fuerim⁹ τ cõuiuemus ſupra teſtimoniuʒ
meũ fidele ipi nõ autẽ bene ſuat ea qui lʒ ea facere incipi
at. tamẽ declinat ab eis τ talis nõ pueniť ad illã heredita
tẽ q: infra diciť maledicti qui declinãt a mãdatis tuis: et
Deutr. xxvij. in fi. maledictus qui nõ pmanet in ſermoni
bus legis hui⁹ ppterea bene ſubdit (confirmata) ſcʒ in te
vt nõ ſeparenť a te (in ſeculũ ſe.) .i. nũq̃; p̃s. inclinaui cor
meũ ad fa. iuſt. t. in eter. pter retrib. ſunt aũt quidaʒ ypo-
crite qui videnť mandata dei facere. ſ; corruptã habẽt in-
tentionem ↄtra qd addit (facta in veritate) q. d. Si vis φ
mãdata dei te ducant ad hereditatẽ celeſtẽ optet φ ea fa-
cias (in veritate) id ẽ in puritate cõſcientie nõ in falſitate
ypocriſis. vñ dicit dñs Math. xv. Ipocrite bene pphetа-
uit de vo. Eſai. dicẽs populus h̃ la. me. ho. ſine cauſa autẽ
colũt me. debʒ fieri etiã (in equitate) vt tantũ faciat de pe
nitentia quantũ requirit culpa. Mat. iij. faci. di. fru. pnie.

¶ Redemptionem miſit dominus populo 8
ſuo: mandauit ineternum teſtamentũ ſuũ.
¶ Tercia pars vbi aſſerit redemptũ populũ dei τ teſtamẽ
tum nouũ eterna gratia conſecratũ. q. d. vt pdicta fierent
(redemptionẽ miſit dñs) pater ſcʒ filiũ qui nos redemit
Mathei. x. Filius hoĩs nõ venit vt miniſtrareť ei ſ; vt mi
niſtraret τ daret animã ſcʒ redemptionẽ multis. j. Cor. j.
in fi. Factus ẽ nobis a deo ſapiẽtia: τ iuſticia τ ſanctifica-
tio τ redẽptio hanc (redẽ. miſit dñs pplo ſuo) iudeorũ p̃s.
ap. do. mia τ co. a. e. re. vñ dicit Mat. xv. Nõ ſum miſſus
niſi ad oues q̃ pe. do. iſ. ſ; qm̃ iudei nõ receperunt eũ ſicut
Joh. j. dr̃ In ppria venit. τ ſu. eũ nõ recepe. idõ puenit ad
gẽtes ſm illud Eſaie. ix. Verbũ miſit dñs in ia. τ ce. in iſrľ
vnde legendum eſt (populo ſuo) chriſtiano. Vel magis
ſtricte (populo ſuo) ſcilicʒ populo iuſtorum quibus ſolis
pdeſt iſta redemptio qd eſt cõtra origeniſtas qui dicunt
omnia eſſe ſaluãda Job. j. Non credat fruſtra errore de-
ceptus φ aliquo precio redimendus ſit (mandauit) Pri
mo p pphetas. deinde p ppriũ filiũ. ſm illud Hebreo. j.
Multifarie ml̃. q; mõis olíʒ de. lo. pa. τc̃. q̃d mãdauit (te
ſtamentũ ſ.) t. no. mãdauit dico (ineternũ) ſcʒ duraturuʒ
qd diciť ad differentiã ve. teſt. qd nõ durauit ineter. re eñ
ipa oſtẽdebat ſe tranſitoriũ eſſe eo φ trãſitoria pmittebat
In no. autẽ te. eterna pmittunť τ nihil ibi pmittiť q̃ ocu
lus auaricie puocetur. vnde diciť teſtamentũ cõſũmatũ
Roma. viij. Et Iere. xxxj. ſm. lxx. Ecce dies veniunt dicit
dñs τ conſũmabo ſuper domum iſrael τ ſup domũ iuda
teſtamentũ nouũ et qui hoc teſtamentũ tenuerint bñ erit
eis qui autẽ non tenuerint male habebunt. 9

¶ Sanctum τ terribile nomen eius: initiuʒ
ſapientie timor domini.
¶ Sanctũ eſt bonis ſed terribile malis (nomẽ eius) de q̃
Phy. ij. Dedit illi nomẽ qd ẽ ſup oĩe nomẽ τc̃. (ſanctũ)
eſt q: ſanctificat vnde. p̃s. Deus in nomine tu ſal. me fac.
(terribile) quia iudicat. p̃s. Dñs excelſus terribilis. Eccli.
j. Vnus ẽ altiſſimus creator omnipotens τ metuẽdus ni
mis. vtile autem eſt timere eum vnde ſubdit (initium ſa-
pientie timor domini) idẽʒ habeť Eccleſiaſti. j. τ Prouer
bio. j. Principiũ ſapiẽtie timor dñi: τ videtur φ nõ timor
ſed fides ſit initiũ ſapientie: quia ipſa eſt pma virtus. So
lutio dicunt quidam φ in via generationis eſt fides pma
quia alias generat. timor autẽ prima eſt in via purificati-
onis. quia purificato intellectu a reliquijs peccati primo
videt deum. alij dicunt φ in eis qui conuertuntur de infi-
delitate ad fidem. prima eſt fides: in eis autẽ qui de pecca
to mortali ad gratiam ſuppoſita fide informi timor ẽ pri-
ma. Item ipẽ timor precedit opera fidei. ſm φ diciť Act.
ix. φ paulus tremẽs ac ſtupens dixit domine quid me vis
facere. τ ſm hoc poſſumus dicere φ ſapientia dicitur hic
fides operans p dilectionem: credens enim non diciť ſa-
piens niſi ſm φ credit operetur. vnde Mathei. vij. Qui
audit verba mea hec τ non facit ea ſimilis eſt viro ſtulto
τc̃. Eccli. j. Dilectio dei honorabilis ſapiẽtia. Joh. xiiij. q̃
habet mãdata mea τ ſeruat ea. ille eſt qui diligit me. vnde

¶ Qualiť timor et fides ſint initiũ ſapie.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bene ſequit᷑.

10 ¶ Intellectus bonus omnibus facientib⁹ laudatio eius manet in ſeculum ſeculi.

¶ (Intellectus bo.o.fa.eū) id ē intellect⁹ fidei vtilis ē illis q̄ operant᷑ ꝑ dilectionē: vn̄ ecōtrario dr̄ Jaco.ij. Fides ſine ꝑpib⁹ ocioſa ē: ⁊ ibidē fides ſine op̄ib⁹ mortua ē ꝫ quia a deo habent᷑ laude ē dign⁹ vn̄ ſequit᷑ (lau.ei⁹ ma.i ſe.ſ.) qꝫ h̄ incipit ⁊ in futuro ꝯſūmat᷑. h̄ laudam⁹ eū qꝫ nos liberat in futuro qꝫ coronat. beati eñ q̄ habitāt in domo t. domine in ſe.ſe.lau.te. p̄s. iſte pſodalis ē a laude incipiens in laudē terminat⁹. Moralit᷑ (redē. miſit dn̄s pp̄lo). ſ. penitentiā ⁊ opa miſc̄die vt ſi poſtq̄ꝫ redēpti fuerūt ſanguine xp̄i. iterꝫ ſuitute dyaboli ⁊ pctis exuti ſe ſubmiſerūt habeant etiā quō iterū redimāt᷑. Prouer. xvj. miſc̄dia ⁊ vitate redimit᷑ iniq̄tas. mie, id ē op̄ib⁹ miſc̄die. Dan̄. iiij. peccata tua elemoſynis redime: ⁊ iniq. tuas miſericordijs pauperū: veritate ſcꝫ ꝯfeſſionis q̄ de pctā dicit ⁊ exire facit ꝺ vera cōtritione ⁊ terminari in verā ſatiſfactionē Eccli. iiij. ꝑgia tua ſcꝫ redimēda nō ꝯfundaris dicere verꝫ: poſtq̄ꝫ vo hō ſic redēptus ē nō debet iterꝫ ſe vendere dyabolo vt inimicus dei fiat: ꝫ debet ineternū deo adherere. Unde ſubdit (mādauit ineternū) nō ad horā (teſtamētū ſuū) ſcꝫ illud qꝺ fecit Joh. iiij. Dicēs pacē relinq̄ vobis ⁊c. hoc teſtamentū mādat dn̄s in eternū ſi ſuem⁹ ei pacē ⁊ nō moueamus ei guerrā peccādo. Joh. v. Ecce ſanus fact⁹ es iā noli peccare ne deterius tibi aliquid cōtingat. decet autē vt ita faciam⁹ qꝫ ſancti vocati ſumus. vn̄ ſb̄dit (ſanctū ⁊ terri. nomē ei⁹) ſcꝫ nomē xp̄i a q̄ xp̄iani vocam⁹ ergo cū ſanctū nomē habeam⁹ decet vt ſancte viuam⁹ ne nomen dn̄i inuanū accipiam⁹. nec ſolū decens imo ⁊ facile eſt: qꝫ demones timēt illud nomē vn̄ nō audēt accedere ad eos q̄ rem dn̄i digne ſeruāt ⁊ ſunt veri xp̄iani. vn̄ in p̄s. Scuto circūdabit te veritas ei⁹ nō timebis a ti. nocturno. a ſagitta ⁊c. hoc ē qꝺ cū dixiſſet (ſanctū) addidit (⁊ terrib. nocius (ꝫ qꝫ multi nō ſunt mō veri xp̄iani: vere p̄t dici illud ad Roma. ij. Nomē dei ꝑ vos blaſphemat᷑ inter gētes vt aūt a pctō cauere poſſim⁹ ⁊ nomē dn̄i ſanctū in nobis cuſtodire neceſſariū ē timor de q̄ addit (iniciū ſa. timor do.) ⁊ poſſum⁹ dicere q̄ ſapiētia nō dicit hoc actū vl' habitum ꝫ diſcrete factū. ſm̄ q̄ dr̄ cōiter iſte fecit magnā ſapientiā qn̄ fecit aliq̄d magnū diſcrete fecit ſic timor ē p̄ncipiū qꝫ timor fecit declinare a malo qꝺ ē p̄ncipiū faciēdi bonum. Eccli. j. Timor dn̄i expellit peccatū: faciet etiā timor hominē eē ſollicitū de bono. Eccleſiaſti. xv. Qui timet deuꝫ fa. bo. Eſt aūt timor quintuplex mūdanus de pecunia. humanus de vita. ſeruilis de gehenna. Initialis; partim de deo partim de gehenna. filialis de offenſa p̄s. timor domini ſanct⁹ ꝑma. in ſe.ſe. Sunt aūt multi q̄ ſe putāt eē ſapiētes qꝫ ſunt intelligētes licet nō habeāt vitā bonā ꝓpt᷑ qꝺ bn̄ ſubdit᷑ (intellect⁹ bon⁹) ſupple ē (o.fa.e.) .i. q̄ faciunt ea q̄ faciēda eſſe intelligūt. nā nō facientib⁹ intellect⁹ malus ē ⁊ nociuus. qꝫ dicit Jaco. iiij. Scienti bonū ⁊ nō facienti peccatū ē illi. Luce. xij. Seruus ſciēs vo. do. ſ. ⁊ nō fa. multis (lauda. ei⁹) q̄ facit intellectū (manet in ſe. ſe.) ſed laudatio intelligētis ⁊ nō faciētis trāſit in iſto ſeculo quia laus impiorꝫ breuis. Sꝫ laus iuſti ineternū durabit. dn̄s eñ incipiet eū laudare qn̄ dicet illud. Matthei. xxv. Eſuriui ⁊ dedi. mi. mā. ⁊c. Prouer. in fi. date illi de fructu manuū ſuarꝫ ⁊ laudēt eū in portis opa ei⁹ ⁊. ij. Cor. v. Tunc laus erit vnicuiqꝫ a deo (laudatio eius) q̄ laudabit deum (manet i ſe. ſe.) p̄s. beati q̄ habitāt i do. t. dn̄e in ſe. ſe. la. te. Aug⁹ de ciuitate dei in fi. vocabim⁹ ⁊ videbim⁹. videbim⁹ ⁊ amabim⁹ ⁊ laudabim⁹ hic finis ſine fine.

Moraliter.

Quintu'plex timor

p̄s. cxj.

¶ Pſalmus CXI

1 BEatus vir qui timet dominū in mādatis eius volet nimis.

¶ Titulus (all'a reuerſionis aggei ⁊ zacharie) In p̄cedenti p̄s. egit de cōfeſſione laudis. In iſto agit de eadē cum timore. vn̄ ꝯtinuatio p̄t haberi Job. xxxvij. Ab aq̄lone venit aurū ⁊ a deo formidoloſa laudatio iſti duo ꝓphe de q̄bus in titulo fit mētio nō fuerūt tꝑe dauid: ꝫ multū p⁹ eū ⁊ de renouatione templi ꝓphetātes vt habet᷑. j. Eſdre. v. Poſt babylonicā captiuitatē coadiutores fuerūt in edificatione templi. ꝫ potius agit᷑ hic de ſignificato q̄ꝫ de ſignificante qꝺ ex ſignificatione nominū ꝑpendi poteſt Agge⁹ eñ interp̄tatur mōtanus. zacharias feſtiuus vl' hylaris ē ergo ſenſus tituli (all'a) .i. laus (reuerſionis) .i. ꝑ reuerſione (aggei) .i. pp̄li mōtani q̄ eſt in eminētia virtutum deſtructa captiuitate babilonis ꝑ penitentiā (⁊ zacharie) .i. populi feſtiui ⁊ hylaris de bonis ſibi a deo collatis ⁊ quia iſta reuerſio ad penitentiā incipit ꝑ timorē a timore icipit dicens (beat⁹ vir q̄ timet dn̄m) Intentiōe aūt monet ad laudē dei. Modus triptitus ē p̄s. p̄mo breuiter tangit bona timentiū deū. Scd̄o eadē latius exequit᷑ ꝺ aduētu xp̄i ꝑ quē illa ſuſcipiūt p̄mittēs ibi (exortum ē) Tercio mala ipſis aſſerit euentura ibi (petōr vi.) ⁊c. licꝫ tātū p̄ncipiū ſecūde ꝑtis allegorice de xp̄o legat᷑: tm̄ totū poſſum⁹ legere allegorice vt de xp̄o dicat᷑ (beatus vir) ſcꝫ xp̄s de q̄ Jeremie. xxxj. Femina circundabit virū (q̄ timet do.) ſicut de ipo dr̄ Eſa. xj. (In mā. eius vo.) .i. implebit volūtarie qꝺ ei mādauit dn̄s de redemptiōe nr̄a. qꝫ ad Phyl. ij. Fact⁹ ē obe. vſqꝫ ad mor. qꝫ mortē crucis qꝺ fuit genus mortis viliſſimū. vn̄ addit (nimis) vt notet᷑ exceſſus de quo dicit Treno. iij. Recordare pauptatis ⁊ trāſgreſſionis mee. ꝫ vt dr̄ Joh. xij. Si granū frumēti cadens in terra mor. fu. multū fru. affert. Ideo bn̄ de fructu ⁊ ſemine eius addit. Allegorice

¶ Potens in terra erit ſemen eius generatio rectorum benedicetur. 2

¶ Tūc dr̄ ſemē potēs i terra qn̄ ibi plene fructificat ⁊ multiplicat᷑ ſic ſemē xp̄i. i. fideles potēs fuit. vn̄ q̄ ſit h̄ ſemen ſubdit (generatio rectorꝫ) recti corde geniti infantes xp̄i. ꝑ fidē (bn̄dicet᷑) nō tm̄ a deo ꝫ ⁊ ab hoibus. vn̄ de bn̄dictione hoim ⁊ multiplicatiōe iſta habet᷑. Act᷑. ij. in fi. Ubi dr̄ q̄ fideles habebāt gratiā ad oēm plebē. ⁊ ſubiūgit. domin⁹ aūt augebat q̄ ſalui fiebāt q̄tidie in idipm. vl' ſic (potēs in terra erit ſe. e.) ſcꝫ apl'i de quo Eſaie. j. Niſi dn̄s reliquiſſet nobis ſemē ⁊c. q̄ apl'i fuerūt ita potētes in terra. q̄ nō ſolū terrena eis eēnt ſubdita ꝫ etiā celeſtia: in terra eñ poſiti habebāt claues regni celorꝫ. vt quodcūqꝫ ſoluerent ſup terrā eſſet ſolutū et in celis. ſicut dictū eſt Petro Mat. xvj. Et oibus apl'is Joh. vl. vel (ſemen) .i. verbum dei qꝺ potens fuit qꝫ multos conuertit qꝺ eñ dicit᷑ ꝺ ipo Mathe. vij. Erat docens ſicut poteſtatē habēs: intelligit᷑ nō de doctrina tm̄ quā in ꝓpria perſona docuit. ꝫ ⁊ de illa quā ꝑ apl'os docuit de cui⁹ poteſtate dr̄ Lu. xxj. Dabo vobis os ⁊ ſapientiam cui nō poterunt reſiſtere o. aduer. et Act᷑. vj. Nō poterāt reſiſtere ſapiētie ⁊ ſpi. qui lo. (generatio rectorꝫ) .i. illi quos apl'i recti gignent ꝑ euāge. in fide ſicut dicit apl's. j. Cor. iiij. Nam ꝑ euāgel'. ego vos genui (bn̄dicetur) ſicut dicit dn̄s. Joh. xx. qꝫ vidiſti me thoma credidiſti. beati q̄ nō vi. ⁊ cre. vl' (bn̄dicet᷑) .i. bona datiōe ditabit᷑ ſcꝫ gratia ⁊ vere.

¶ Gloria ⁊ diuitie in domo eius: et iuſticia eius manet in ſeculum ſeculi. 3

¶ (In do. eius) .i. in eccleſia vnde bene poſſunt ditari qui de eadem domo ſe faciunt ꝑ fidem ⁊ que gloria ⁊ q̄ diuitie ſunt in hac domo: gloria tribulationū: ⁊ diuitie v̄tutuꝫ de gloria Gal᷑. vl. Mihi abſit gloriari niſi in cruce dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. j. Cor. xij. Libēter gloriabor in infirmitatib⁹ meis. De diuitijs. Jaco. ij. None deus elegit paupes in hoc mundo. diuites aūt in fide ⁊ heredes regni qꝺ repromiſit deus diligētibus ſe. vt aūt in eccl'ia poneret xp̄s iſtā gloriam ⁊ iſtas diuitias factus ē vilis ⁊ paup. ſic dicit apoſtol⁹ Ephe᷑. v. Xp̄s dilexit eccleſiā ⁊ tradidit ſemetipum ꝓ ea ſcꝫ ad mortē crucis. vbi fuit vere vilitas ⁊ pauptas. ⁊ ad quid hoc fecerit ſubdit. vt exhiberet ſibiipi glorioſā eccleſiam ecce gloria nō habentē maculaꝫ peccati neqꝫ rugam ypocriſis ecce diuitie. ij. Cor. viij. Scitis fratres gratiam dn̄i noſtri. quia cum eſſet ⁊c. ⁊ licet multi ſint in eccl'ia numero qui hanc gloriam nō querunt nec has diuitias hn̄t tamē ſemp ipa eccleſia hoc habebit vnde ſubdit (iuſticia ei⁹) domus vel eius xp̄i ſcꝫ iuſticia quam fecit nobis (ma